

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 15.10.2014
COM(2014) 632 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

**Zpráva o dostupnosti knoflíkových článků bez obsahu rtuti pro pomůcky
pro nedoslýchavé v souladu s čl. 4 odst. 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady
2006/66/ES o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech
a o zrušení směrnice 91/157/EHS**

1. Úvod

Podle čl. 4 odst. 2 směrnice 2006/66/ES o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech (směrnice o bateriích) ve znění z roku 2013¹ se zákaz uvádět na trh baterie a akumulátory obsahující rtuť nevztahuje do 1. října 2015 na knoflíkové články s obsahem rtuti nepřesahujícím 2 % hmotnostní.

Ačkoli zpráva z roku 2012 vypracovaná na žádost Komise dospěla k závěru, že existují alternativy ke knoflíkovým článkům s obsahem rtuti pro všechna použití², byla Komise v pozměněné směrnici požádána, aby provedla další, zvláštní studii, která by tento závěr potvrdila.

Ustanovení čl. 4 odst. 4 pozměněné směrnice o bateriích konkrétně stanoví, že

„Pokud jde o knoflíkové články pro pomůcky pro nedoslýchavé, Komise průběžně přezkoumává výjimku podle odstavce 2 a podává Evropskému parlamentu a Radě zprávu o dostupnosti knoflíkových článků pro pomůcky pro nedoslýchavé, které jsou v souladu s odst. 1 písm. a), a to nejpozději 1. října 2014. V případě odůvodněné nedostupnosti knoflíkových článků pro pomůcky pro nedoslýchavé, které jsou v souladu s odst. 1 písm. a), připojí Komise ke zprávě vhodný návrh s cílem vyjmout knoflíkové články pro pomůcky pro nedoslýchavé ze zákazu uvedeného v odstavci 2.“

Účelem této zprávy je informovat Evropský parlament a Radu o zjištěních Komise ohledně dostupnosti knoflíkových článků pro pomůcky pro nedoslýchavé obsahujících méně než 0,0005 % hmotnostních rtuti.

2. ZJIŠTĚNÍ

2.1. Úvod

Za účelem přípravy této zprávy Komise shromáždila a posoudila dostupné informace týkající se knoflíkových článků používaných v pomůckách pro nedoslýchavé, přičemž se primárně zaměřila na jejich technickou a komerční dostupnost a poté na pravděpodobný dopad na uživatele z hlediska výkonnosti a finančních aspektů.

Komise využila služeb nezávislých poradců, kteří přezkoumali příslušnou literaturu a dostupné znalosti, a provedla konzultace se všemi velkými producenty a výrobci baterií a pomůcek pro nedoslýchavé, jakož i se sdruženími pacientů a sdruženími pro pomůcky pro nedoslýchavé.³

¹ Úř. věst. L 266, 26.9.2006, s.1; směrnice naposledy pozměněná směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2013/56/ES ze dne 20. listopadu 2013 (Úř. věst. L 329, 10.12.2013, s. 5).

² BIO Intelligence (2012): „Study on the Potential for Reducing Mercury Pollution from Dental Amalgam and Batteries“ (Studie možností, jak omezit znečištění rtutí pocházející ze zubního amalgámu a baterií), zpráva pro Evropskou komisi, GŘ pro životní prostředí, červenec 2012, zejména oddíl 7.1, varianta 2 (s. 123) ve spojení se závěrečným oddílem 9.2 (s. 135).

³ Eunomia & Öko institut e.V. (2014): „Availability of Mercury-free Button Cells for Hearing Aids“ (Dostupnost knoflíkových článků do pomůcek pro nedoslýchavé), zpráva pro GŘ pro životní prostředí, srpen 2014.

Podle názoru Komise je spolehlivost výsledků konzultace podložena velikostí podílů, které konzultovaní producenti a výrobci baterií a pomůcek pro nedoslýchavé na trhu mají. Měla by být vyzdvihnuta jejich dobrá spolupráce, a to i přes obvyklá omezení, kterým se kvůli citlivosti obchodních informací nelze vyhnout.

Zvláštní pozornost byla věnována zkušenostem s přijetím zákazu knoflíkových článků s obsahem rtuti ve Spojených státech, kde 30 států přijalo (nebo navrhlo) právní předpisy v tomto ohledu.

Podle názoru Komise využití různých, ale vzájemně se doplňujících zdrojů umožnilo provést rozsáhlé a podrobné posouzení situace, nad rámec otázek úzce souvisejících s bezpečností dodávek, kterou vyžaduje směrnice.

Výsledné závěry získané od poradců poskytují pevné základy, o něž Komise opírá své závěrečné hodnocení i tuto zprávu.

2.2. Hlavní zjištění

Na základě zmíněné studie, kterou Komise považuje za solidní analýzu poskytující racionální zjištění a závěry a opírající se o spolehlivé údaje a důkazy, a na základě vlastního hodnocení dospěla Komise k těmto závěrům:

- 1) Použitelné alternativy ke knoflíkovým článkům do pomůcek pro nedoslýchavé, které neobsahují rtuť, existují. Nejčastěji používané druhy využívají technologii zinek-vzduch, kterou vyvíjí několik podniků. Existují i další technologie (např. nikl-metal-hydridová), avšak jejich využití není tolik rozšířené a omezuje se na zařízení, která nemají vysoké nároky na napájení nebo na způsob použití.
- 2) Jak se potvrdilo během konzultace a vzhledem k současným úrovním produkce, zabezpečení dodávek knoflíkových článků do pomůcek pro nedoslýchavé nebude ukončením výjimky pro knoflíkové články s obsahem rtuti dne 1. října 2015 ohroženo. Průmyslová výroba těch typů produktů, pro něž alternativy bez obsahu rtuti pravděpodobně nebudou k dispozici (tj. nejmenší články velikosti 5), je postupně utlumována, a to nezávisle na přechodu k výrobkům bez obsahu rtuti.
- 3) Zkušenosti získané ve Spojených státech po zavedení podobných zákazů knoflíkových článků s obsahem rtuti ukazují, že problémy, které se zpočátku objevovaly v souvislosti s výkonností a použitelností alternativ bez obsahu rtuti pro pomůcky pro nedoslýchavé, se vyřešily v důsledku vývoje nových technologií a rozšíření trhů. Problém spojený s výkonností první generace knoflíkových článků do pomůcek pro nedoslýchavé, které byly dodávány ve Spojených státech v roce 2010, se podařilo odstranit. I když bylo v závislosti na značce a modelu zaznamenáno snížení životnosti baterií přibližně o 2–10 %, díky současnému technickému vývoji lze očekávat další navyšování výkonnosti.
- 4) Stejně jako ve Spojených státech se i na trhu EU mohou vyskytnout rozdíly v nákladech na knoflíkové články s obsahem a bez obsahu rtuti používané v pomůckách pro nedoslýchavé. V předchozí studii vypracované pro Komisi se odhadovalo, že náklady na knoflíkové články bez obsahu rtuti budou vyšší

asi o 10 %⁴. Přestože se v současnosti zdají být rozdíly v maloobchodních cenách větší⁵, měl by podle očekávání zákaz knoflíkových článků s obsahem rtuti do pomůcek pro nedoslýchavé v EU cenové rozdíly snížit. Je to dáno jednak většími trhy a úsporami z rozsahu, jednak odstraněním nedostatků v systémech produkce těch výrobců, kteří přemění svou výrobní kapacitu na jedinou produktovou řadu.

- 5) Ukončení platnosti výjimky pro knoflíkové články s obsahem rtuti by mělo podpořit inovace. To zkrátí dobu potřebnou ke zlepšení výkonnosti produktů bez obsahu rtuti a umožní, aby nové produkty splňovaly požadavky modernějších zařízení, která mají vyšší nároky na napájení.
- 6) Pokud jde o bezpečnost dodávek knoflíkových článků bez obsahu rtuti do pomůcek pro nedoslýchavé, nebyly sdruženími pacientů ani sdruženími pro pomůcky pro nedoslýchavé, která byla konzultována v rámci studie zadané Komisí, vyjádřeny žádné konkrétní obavy.

3. ZÁVĚR

Ukončení platnosti výjimky pro knoflíkové články s obsahem rtuti od 1. října 2015 by nemělo způsobit problémy, pokud jde o dostupnost knoflíkových článků do pomůcek pro nedoslýchavé. V důsledku toho není nutné platnost výjimky stanovené v článku 4 směrnice 2006/66/ES prodloužit.

⁴ BIO Intelligence (2012): „Study on the Potential for Reducing Mercury Pollution from Dental Amalgam and Batteries“ (Studie možností, jak omezit znečištění rtutí pocházející ze zubního amalgámu a baterií), zpráva pro Evropskou komisi, GŘ pro životní prostředí, červenec 2012, s. 117.

⁵ Například v USA se na internetu prodejní cena balíčku šesti článků velikosti 10 pohybuje v rozmezí od 3,25 USD do 3,95 USD u konvenčních knoflíkových článků do pomůcek pro nedoslýchavé a od 3,95 USD do 4,95 USD u článků bez obsahu rtuti. Ceny se různí podle značky a prodejce.